

Sivilingeniør Jarle Kregnes

Bambergvegen 33

Telefon

74 08 19 13 mobil 948 34 889

E-post

jarle.kregnes@ntebb.no

7603 Levanger

Levanger, 14.10.2012.

**Fornyings,- administrasjons- og kirkedepartementet, kirkeavdelingen,
Postboks 8004 Dep.
0030 OSLO**

HØRINGSUTTALELSE GRAVFERDSFORSKRIFT AV 8.6.2011.

Introduksjon.

Gjennom 35 års yrkesliv i Levanger har jeg på ulike vis vært engasjert i arbeidsoppgaver med tilknytning til planlegging, etablering og opparbeidelse samt drift av kirkegårder. Som pensjonist ble jeg engasjert til å utarbeide ”Hovedplan for kirkegårder i Levanger”, etter samme mal som kommunens hovedplaner for vannforsyning og for avløpsanlegg. Kirkegårdsplanen resulterte i at jeg også ble engasjert til å lage tilsvarende forslag til plan for Molde kommune.

Til kirkegårdsplanene vil jeg bemerke at det gjennom de siste 10-15 år er framkommet interessante tanker og realisert flere prosjekter om annerledes og felles minnelunder, både med navnetavler og anonym karakter. Jeg skal ikke gå i detaljer her. Men det er en kjensgjerning at mange eldre som faller fra ikke har etterkommere i nærområdet. For slike har det fra flere hold og med ulike begrunnelser vært framsatt ønsker om å gravlegges i felles minnelund.

Når jeg som pensjonist engasjerer meg i spørsmål om nye gravferdsforskrifter, så er det på bakgrunn av diverse erfaringer her i Levanger og andre steder. Jeg konsentrerer min interesse om felles gravlunder, og om gravminner.

Felles gravlunder. Det er en kjensgjerning at felles minnelunder for nedsetting av urner har vakt stor interesse. Tar vi hensyn til at løsningen enda er svært lite kjent, så er oppslutningen enorm. Interessen vil vokse stort etter hvert som den blir mer kjent og det blir etablert flere av dem. Myndighetene bør gjøre mye for å gjøre alternativet bedre kjent over hele landet.

Det jeg har merket meg, er at det etter forskriften bør gis rom for å reservere plass for gjenlevende partner. Der det er tilstrekkelig dybde kan dette sikres ved at første nedsetting skjer i dobbel dybde. Alternativet er at det reserveres tilliggende plass. Det bør være enkelt å få dette beskrevet i forskrifts form.

Gravminner.

Generelt.

Gjennom en rekke besøk på minnelunder over hele landet er det få ting som er så iøyenfallende som uregelmessigheter med gravminner/gravstøtter. Dette går ut over verdigheten både for vedkommende minnelund, og for hver enkelt avdøde og deres pårørende.

Etter gravferdsforskriften er det gravfesters ansvar både å sørge for eventuelt gravminne og vedlikehold av dette. Ikke alle er klar over dette med vedlikeholdsansvar..

Krav om om godkjenning.

”Kirkelig fellesråd skal godkjenne gravminne og fundament før det settes opp - ”, står det i gjeldende forskrift.

Her kan det stilles mange spørsmål som må avklares: om formål med godkjenningen, hva som krever godkjenning, behandlingsprosedyrer og rutiner, dokumentering, og om hvordan godkjenning vil virke inn på ansvarsforhold.

Jeg har på forespørsel ikke fått påvist noen som helst retningslinjer for hvordan slike saker blir behandlet, hvis det overhodet skjer noen form for formell saksbehandling. Alt synes å skje tilfeldig, dvs. hvis slike saker over hodet kan dokumenteres -. Mange steder vil det trolig her trengs gjennomgripende opprydding!!

Anskaffelse av gravminne.

Vanlig framgangsmåte synes å være at de etterlatte v/gravfesteren inngår avtale med gravferdsbyrå eller annen representant for leverandør. Avtalen omfatter til vanlig også montasje. Kunden regner med at leverandøren sørger for alle formalia om godkjenning.

Det hender at leverandøren er representert ved kirkegårdsansatt, som også bistår med montering. Dette kan føre til habilitetsspørsmål.

Utforming m.v..

Til vanlig er ikke dette noe problem, de fleste gravminner er holdt i en nøktern form. Men i de senere år har jeg unntaksvis sett eksempler på materialbruk, utforming, dekor, tekst og lyssetting som burde vært unngått.

Godkjenningsmyndighet.

Etter gjeldende forskrift er denne tillagt kirkelig fellesråd (hos oss: prostistyret). Jeg forutsetter at de søker habil faglig rådgiving der de selv ikke innehar tilstrekkelig kompetanse. Dette kan være krevende, spesielt hvis kirkegårdsansatte på ett eller annet ledd er involvert i leveransen.

Godkjenningsprosedyre.

Det må dokumenteres søknad, saksbehandling og vedtak, slik at saken kan etterprøves. Eventuelle avslag må være skriftlig og faglig begrunnet.

Ansvar.

Alle ansvarsforhold mellom godkjenningsmyndighet, leverandør og gravfester må avklares, bl.a. også i samsvar med kjøpsloven. På forespørsel har jeg med et skuldertrekk fått beskjed om at ”alt er festers ansvar”.

Fundamentering av gravminne..

Det primære krav må være at fundamentet skal ha form og størrelse som hindrer at gravminnet kan velte eller bringes ut av stilling. Videre beskrivelser må være underordnet dette krav. Flere av beskrivelsene i dagens forskrift holder ikke faglige krav i så måte, og må bort fordi de undergraver de primære krav.

Vennlig hilsen

Jarle Kregnes